

Srednja strukovna škola Blaž Jurjev Trogiranin, Trogir

PROTOKOL O POSTUPANJU ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA

Travanj, 2021.

Sadržaj:

0. Uvod	1
1. Općeprihvaćene definicije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja djeteta; seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja	2
2. Postupanje škole u slučaju nasilja ili sumnje na nasilje	3
2. 1. Postupanje škole u slučaju nasilja među djecom	3
2. 2. Postupanje škole u slučaju običnog vršnjačkog sukoba	5
2. 3. Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u obitelji učenika	6
2. 4. Postupanje škole u slučaju nasilja odrasle osobe prema učenicima koje se dogodilo u školi (djelatnika, roditelja, nepoznatih osoba)	7
2. 5. Postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja među odraslim osobama koje se dogodilo u školi	7
2. 6. Postupanje škole u slučaju nasilja učenika prema djelatnicima škole	8
2. 7. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom nasilju nad djetetom kao dijelu obiteljskog nasilja	9
2. 8. Postupanje u slučaju saznanja o seksualnom uznemiravanju učenika od strane djelatnika škole koje se dogodilo u školi	9
2. 9. Postupanje škole u slučaju saznanja o seksualnom uznemiravanju učenika prema djelatnicima škole	9
2. 10. Postupanje u slučaju seksualnog uznemiravanja drugog učenika (ili više njih) prema učeniku koje se dogodilo u školi	10
3. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi	10
4. Prevencija nasilja	11
5. Obrasci	12
6. Prilog	12

PROTOKOL O POSTUPANJU SREDNJE STRUKOVNE ŠKOLE BLAŽ JURJEV TROGIRANIN, TROGIR U SITUACIJAMA SAZNANJA O POJAVI NASILJA U ŠKOLI I U OBITELJI TE O PREVENCIJI NASILJA

0. UVOD

(U dalnjem tekstu *Protokol*. Imenice u muškom rodu podrazumijevaju rodno-spolnu jednakost. Riječ učenik odnosi se na jedninu i množinu – učenici.)

Članak 1.

Protokol se odnosi na prevenciju mogućih situacija povećanog rizika, kao i na postupanje u konkretnim situacijama sa ciljem zaštite djece, kao i svih djelatnika Škole koji o njima skrbe u procesu odgoja i obrazovanja. Temelji se na odredbama: *Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*, *Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* (NN, 132/2013), *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (Vlada RH, 2004.), *Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja djece* (Vlada RH, 2004.), *Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja* (Vlada RH, 2014.) i drugim podzakonskim aktima Škole.

Protokolom se utvrđuju obveze i odgovornosti, kao i načini postupanja ravnatelja, stručnih suradnika, nastavnika, drugih djelatnika Škole, učenika i roditelja/skrbnika učenika.

Protokol, kao dio Pravilnika o kućnom redu Škole, treba biti dostupan na uvid svima u Školi. O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja potrebno je upoznati djelatnike, učenike na satovima razrednika te roditelje na prvom roditeljskom sastanku svake školske godine (po potrebi i češće).

Ravnatelj je dužan upoznati odgojno-obrazovne radnike s propisima vezanimi uz prava učenika te popisom vrsta i oblika nasilja koji se objavljaju na mrežnim stranicama ministarstva nadležnog za obrazovanje.

Članak 2.

Protokol sadrži:

1. općeprihvaćene definicije nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja djeteta; seksualnog uznenemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja
2. postupanje Škole u slučaju saznanja o nasilju ili sumnje na nasilje nad učenikom ili djelatnikom
3. evidenciju Škole o sukobima i nasilju
4. prevenciju nasilja
5. obrasce za zapis događaja

Članak 3.

Koordinatori protokola o postupanju Škole u slučaju nasilja su: ravnatelj i ovlaštena stručna osoba za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika (stručni suradnik - psiholog).

Članak 4.

1. OPĆEPRIHVAĆENE DEFINICIJE NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA DJETETA; SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA, SEKSUALNOG NASILJA I SILOVANJA

Definicije nasilja i običnog sukoba vršnjaka preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (Vlada RH, 2004. godine).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se svako namjerno fizičko ili psihičko nasilno ponašanje usmjereni prema djeci i mladima od strane njihovih vršnjaka učinjeno s ciljem povrjeđivanja, a koje se, neovisno o mjestu izvršenja, može razlikovati po obliku, težini, intenzitetu i vremenskom trajanju i koje uključuje ponavljanje istog obrasca i održava neravnopravan odnos snaga (jači protiv slabijih ili grupa protiv pojedinaca).

Nasiljem među djecom i mladima smatra se osobito:

- namjerno uzrokovani fizički napad u bilo kojem obliku, primjerice udaranje, guranje, gađanje, šamaranje, čupanje, zaključavanje, napad različitim predmetima, pljuvanje i slično bez obzira je li kod napadnutog djeteta nastupila tjelesna povreda,
- psihičko i emocionalno nasilje prouzročeno opetovanim ili trajnim negativnim postupcima od strane jednog djeteta ili više djece. Negativni postupci su: ogovaranje, nazivanje pogrdnim imenima, ismijavanje, zastrašivanje, izrugivanje, namjerno zanemarivanje i isključivanje iz skupine kojoj pripada ili isključivanje i zabranjivanje sudjelovanja u različitim aktivnostima s ciljem nanošenja patnje ili boli, širenja glasina s ciljem izolacije djeteta od ostalih učenika, oduzimanje stvari ili novaca, uništavanje ili oštećivanje djetetovih stvari, ponižavanje, naređivanje ili zahtijevanje poslušnosti ili na drugi način dovođenje djeteta u podređeni položaj, kao i sva druga ponašanja počinjena od djeteta i mlade osobe (unutar kojih i spolno uznemiravanje i zlostavljanje) kojima se drugom djetetu namjerno nanosi fizička i duševna bol ili sramota.

Definicije zlostavljanja i zanemarivanja djeteta preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja (Vlada RH, 2004. godine).

Dijete je svaka osoba mlađa od 18 godina sukladno Konvenciji o pravima djeteta. Zlostavljanje je svaki oblik tjelesnog i/ili emocionalnog i/ili seksualnog zlostavljanja, zanemarivanja i nemarnog postupanja ili iskorištavanja djece, što rezultira stvarnom ili potencijalnom opasnosti za djetetovo zdravlje, preživljavanje, razvoj ili dostojanstvo u kontekstu odnosa odgovornosti, povjerenja i moći.

Zanemarivanje je propuštanje zadovoljenja djetetovih potreba u mjeri koja znatno utječe na djetetov psihički i tjelesni razvoj. Nije uvijek namjerno i granica kad počinje zanemarivanje nije uvijek potpuno jasna.

U svim slučajevima saznanja o zlostavljanju i/ili zanemarivanju djeteta koji su definirani navedenim čimbenicima Škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju zlostavljanja i zanemarivanja.

Definicije seksualnog uznemiravanja, seksualnog nasilja i silovanja preuzete su iz Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014. godine).

Seksualno nasilje je svaki seksualni čin počinjen protiv volje druge osobe, uključujući seksualno izrugivanje i zadirkivanje, zurenje, nepoželjne komentare, egzibicionizam, uvredljive telefonske pozive, nepoželjne seksualne prijedloge, prisilno gledanje ili sudjelovanje u pornografiji, nepoželjno dodirivanje, prisilan seks, silovanje, incest, bolan ili ponižavajući seksualni čin, prisilnu trudnoću, trgovinu ženama i njihovo iskorištavanje u industriji seksa.

Seksualno uznemiravanje i/ili napastvovanje obuhvaća seksualna ponašanja koje ne uključuju nužno fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj. Najčešći oblici su neželjene seksualne primjedbe, verbalni prijedlozi, neprikladna pažnja, fizički dodiri, seksističke, uvredljive diskriminirajuće primjedbe i šale, širenje seksualnih glasina o osobi i drugo.

Seksualno zlostavljanje i/ili prisilne spolne radnje obuhvaćaju mnoge oblike seksualnog nasilja koji su teži od seksualnog uznemiravanja, a zakonski ne spadaju kategoriju silovanja. Najčešći oblici su neželjeni i prisilni dodiri intimnih dijelova tijela, seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama, pritiskom te prisiljavanje na masturbaciju.

Silovanje je najteži oblik seksualnog nasilja, a obuhvaća prisilnu vaginalnu, analnu i/ili oralnu penetraciju penisom i/ili objektima. Postoje silovanje u braku, silovanje u vezi, silovanje nepoznate osobe, grupno silovanje, silovanje u oružanim sukobima i ratu.

Članak 5.

Nužno je razlikovati nasilje (zlostavljanje) među djecom i mladima od običnog sukoba vršnjaka. Obični sukob vršnjaka ima sljedeća obilježja:

- nema elemenata navedenih za nasilništvo: radi se o sukobu vršnjaka koji oni ne rješavaju na miran, nego na neki drugi način; ne postupaju jedan prema drugome s namjerom ozljđivanja ili nanošenja štete; nema nerazmjera moći; nema težih posljedica za djecu u sukobu
- djeca ne inzistiraju da mora biti po njihovom po svaku cijenu
- mogu dati razloge zašto su u sukobu
- ispričaju se ili prihvate rješenje u kojem nema pobjednika i poraženog
- slobodno pregovaraju da bi zadovoljili svoje potrebe
- mogu promijeniti temu i otici iz situacije u kojoj je došlo do sukoba

Članak 6.

2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA ILI SUMNJE NA NASILJE

2. 1. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA MEĐU DJECOM

U svim slučajevima nasilja među djecom koji su definirani navedenim čimbenicima škola je dužna postupati u skladu s Protokolom o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2004.

U slučaju nasilja među djecom u školi svi zaposlenici škole dužni su:

- odmah prekinuti nasilno ponašanje učenika i odvojiti učenike
- pružiti pomoć i podršku učeniku koji je doživio nasilje
- obavijestiti o događaju razrednika, stručnog suradnika škole ili ravnatelja

U slučaju prijave nasilja ili dojave o nasilju među djecom imenovane stručne osobe za koordiniranje aktivnosti vezanih uz problematiku nasilja, stručni suradnici škole i ravnatelj dužni su:

- odmah poduzeti sve mjere da se zaustavi i prekine aktualno nasilno postupanje prema djetetu, a u slučaju potrebe zatražiti pomoć drugih zaposlenika škole ili po potrebi pozvati zaposlenike policije
- ukoliko je dijete povrijeđeno u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može razumno prepostaviti ili posumnjati da su takva intervencija ili pregled potrebni, odmah pozvati službu hitne liječničke pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta, prepratiti ili osigurati pratnju djeteta od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječnikovu preporuku o dalnjem postupanju i dolazak djetetovih roditelja ili zakonskih zastupnika
- odmah po prijavljenom nasilju o tome obavijestiti roditelje djeteta ili zakonske zastupnike te ih upoznati sa svim činjenicama i okolnostima koje je do tada doznala i izvijestiti ih o aktivnostima koje će se poduzeti
- po prijavi, odnosno dojavi nasilja odmah obaviti razgovor s djetetom koje je žrtva nasilja, a u slučaju da je postojala liječnička intervencija, uz dogovor s liječnikom, čim to bude moguće. Ovi razgovori s djetetom obavljaju se uvijek u nazočnosti nekog od stručnih djelatnika škole, a na način da se postupa posebno brižljivo, poštujući djetetovo dostojanstvo i pružajući mu potporu
- roditeljima ili zakonskim zastupnicima djeteta koje je žrtva vršnjačkog nasilja dati obavijesti o mogućim oblicima savjetodavne i stručne pomoći djetetu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i izvan nje, a s ciljem potpore i osnaživanja djeteta te prorade traumatskog doživljaja
- obaviti razgovor s drugom djecom ili odraslim osobama koje imaju spoznaja o učinjenom nasilju te utvrditi sve okolnosti vezane uz oblik, intenzitet, težinu i vremensko trajanje nasilja
- ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje može izazvati traumu i kod druge djece koja su svjedočila nasilju, savjetovati se s nadležnom stručnom osobom ili službom poradi pomoći djeci, svjedocima nasilja

- što žurnije obaviti razgovor s djetetom koje je počinilo nasilje, ukazati djetetu na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja te ga savjetovati i poticati na promjenu takvog ponašanja, a tijekom razgovora posebno obratiti pozornost iznosi li dijete neke okolnosti koje bi ukazivale da je dijete žrtva zanemarivanja ili zlostavljanja u svojoj obitelji ili izvan nje, u kojem slučaju će se odmah izvjestiti centar za socijalnu skrb, a po potrebi ili sumnji na počinjenje kažnjive radnje izvjestiti policiju ili nadležno državno odvjetništvo, a škola će poduzeti sve mjere za pomirenje djece i za stvaranje tolerantnog, prijateljskog ponašanja u školi
- pozvati roditelje ili zakonske zastupnike djeteta koje je počinilo nasilje, upoznati ih s događajem, kao i s neprihvatljivošću i štetnošću takvog ponašanja, savjetovati ih s ciljem promjene takvog ponašanja djeteta te ih pozvati na uključivanje u savjetovanje ili stručnu pomoć unutar škole ili izvan nje (centri za socijalnu skrb, poliklinike za zaštitu djece, obiteljska savjetovališta i slično) i izvjestiti ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, Uredima državne uprave u županijama (Upravni odjel za odgoj i obrazovanje), policiji ili nadležnom državnom odvjetništvu
- o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama te svojim opažanjima sačiniti službene bilješke, kao i voditi odgovarajuće evidencije zaštićenih podataka koje će se dostaviti na zahtjev drugim nadležnim tijelima te o događaju izvjestiti Nastavničko vijeće škole.

Članak 7.

2. 2. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU OBIČNOG VRŠNJAČKOG SUKOBA

U slučaju običnog vršnjačkog sukoba svaki zaposlenik škole dužan je:

- odmah prekinuti sukob među djecom
- obavijestiti o sukobu razrednika, stručne suradnike ili ravnatelja škole
- razrednik, stručni suradnik ili ravnatelj će obaviti razgovore sa sukobljenim učenicima
- dogоворити ће с уčеницима да се међусобно исприčају, прихвате рješење у којем нико неће побједити, да један другом надокнаде eventualну штету (restitucija)
- траžити од учиеника да попуни одговарајући образац о догађају
- у случају да учиеник чешће долази у такве sukobe s vršnjacima razrednik i stručni suradnik ће позвати родитеље у школу с циљем prevladавања такве ситуације и помоći учиенику
- prema potrebi учиеник ће бити уključен у dodatni rad (savjetodavni rad, pedagoška i/ili defektološka pomoć) у школи или изван школе у договору с родитељима (starateljima)
- ако учиеник учестало krши pravila, ne poštuje dogovore, ne prihvata restituciju, школа ће примјенити odговарајуће pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera

- u slučaju da sve prethodno navedene mjere ne dovedu do poboljšanja ponašanja učenika i u slučaju nesuradnje roditelja škola će postupiti po točki 2. ovog Protokola.

Članka 8.

2. 3. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA ILI SUMNJE NA NASILJE U OBITELJI

U slučaju da neki zaposlenik škole dobije informaciju da je dijete unutar obitelji izloženo ili svjedoči nasilnom ponašanju nekog člana obitelji, posebice ako se radi o oblicima tjelesnog ili duševnog nasilja, spolne zlouporabe, zanemarivanja ili nehajnog postupanja, zlostavljanja ili izrabljivanja, taj zaposlenik je dužan, u skladu s čl. 5. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji, odmah o tome obavijestiti razrednika, ravnatelja i stručne suradnike škole te postupiti prema Protokolu o postupanju u slučaju nasilja u obitelji (poglavlje D), koji je usvojila Vlada Republike Hrvatske.

Ravnatelj i stručni suradnici su dužni:

- obaviti razgovor s djetetom ako je dostupno i tijekom razgovora upoznati dijete s dalnjim postupanjem
- pozvati djetetove roditelje odmah na razgovor i upoznati ih sa značajnim saznanjima i informacijama koje djelatnici škole posjeduju – ako je dijete zlostavljaо jedan roditelj, upoznati s time drugog roditelja
- upozoriti roditelje na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati ih o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji i Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje
- ako su roditelji spremni za suradnju, uključiti ih u savjetovanje unutar škole ili preporučiti odgovarajuće ustanove
- ako je dijete zlostavljanо od oba roditelja ili postoji sumnja na takvo zlostavljanje, odmah obavijestiti o tome centar za socijalnu skrb i postupati dalje u dogovoru s centrom za socijalnu skrb
- ako roditelji odbijaju suradnju, o tome informirati centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje
- ako je djetetu potrebna pomoć ili pregled liječnika, s djetetom liječniku idu roditelj (ako je dostupan i ako ne postoji sumnja da je on zlostavljač) ili predstavnik škole ili centra za socijalnu skrb
- tijekom razgovora s djetetom stručni suradnik mora voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- surađivati s nadležnim centrom za socijalnu skrb i djelovati usklađeno u cilju dobrobiti djeteta.

Članak 9.

2. 4. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA PREMA UČENICIMA OD STRANE ODRASLE OSOBE U ŠKOLI (UČITELJA, RODITELJA, DRUGIH ZAPOSLENIKA ŠKOLE, NEPOZNATIH OSOBA)

U slučaju kada postoji sumnja ili je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (zaposlenika škole, svog roditelja ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) zaposlenik škole je obvezan:

- odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema djetetu
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja, stručnog suradnika škole ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno postupanje prema djetetu i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje prema djetetu, o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika škole
- upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi škole da slučaj prijavi nadležnom centru za socijalnu skrb, policiji, Upravnom odjelu za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvu znanosti i obrazovanja
- o događaju obavijestiti centar za socijalnu skrb, policiju, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- stručni je suradnik dužan obaviti razgovor s djetetom odmah po saznanju o događaju s ciljem normaliziranja osjećaja djeteta i sprječavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s djetetom voditi službenu zabilješku koju uz ravnatelja potpisuje i stručni suradnik koji je obavio razgovor i razrednik ili druga povjerljiva osoba
- kada stručni suradnik obavi razgovor s djetetom ravnatelj, stručni suradnik, razrednik ili član Učiteljskog vijeća trebaju o događaju odmah obavijestiti roditelje djeteta (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da dijete odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja djeteta i roditelja u savjetovanje i stručnu pomoć u školi ili izvan škole
- u slučaju da je dijete ozlijedjeno ili postoji sumnja da bi moglo biti ozlijedjeno, treba ga odvesti na liječnički pregled, pri čemu s njim u pratnji ide roditelj (ako je dostupan) ili predstavnik škole ili centra za socijalnu skrb.

Članak 10.

2. 5. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILNOG PONAŠANJA MEĐU ODRASLIM OSOBAMA KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika, nepoznate osobe, zaposlenika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi (roditelju učenika ili zaposleniku škole) te u slučaju da postoje

informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine u školi, zaposlenik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora:

- odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje
- upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. unošenja opasnih predmeta u prostor škole i zatražiti od nje da napusti prostor škole
- ako u tome ne uspije, odmah pozvati ravnatelja škole, stručnog suradnika ili drugog zaposlenika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje i obavijestiti policiju
- ako uspije prekinuti nasilno ponašanje, odmah o tome obavijestiti ravnatelja ili stručnog suradnika
- o događaju obavijestiti Policiju, Centar za socijalnu skrb, Upravni odjel za odgoj i obrazovanje

Članak 11.

2. 6. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU NASILJA UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

U slučaju da je zaposlenik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja ili stručne suradnike škole.

Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogоворu s roditeljima u ustanovi izvan škole
- o svemu izvijestiti centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i policiju
- ako je riječ o prijetnjama nasiljem ili o nasilju u školi, zbog čega je škola uključila i policiju, o takvim situacijama je potrebno prvo usmeno, a zatim i pismenom bilješkom (na propisanom obrascu) izvijestiti Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, te Ministarstvo znanosti i obrazovanja.

U slučaju da bilo kojem nasilnom ponašanju u prostoru škole svjedoče drugi učenici, a nasilno ponašanje je neuobičajeno rijetko i intenzivno te može rezultirati traumatiziranjem svjedoka, ravnatelj ili stručni suradnik su dužni osigurati stručnu pomoć tim učenicima. Dužni su savjetovati se s nadležnom i stručnom osobom koja ima iskustva u radu s traumatiziranim osobama o potrebi i načinu pružanja stručne pomoći svjedocima nasilja.

Članak 12.

2. 7. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM NASILJU NAD DJETETOM KAO DIJELU OBITELJSKOG NASILJA

U slučaju saznanja o seksualnom nasilju ili sumnje na seksualno nasilje nad učenikom kao dijelu obiteljskog nasilja, Škola je dužna postupati prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja (Vlada RH, 2014.)

Odmah po saznanju o počinjenom seksualnom nasilju ili sumnji na isto, dužnost je odgojno-obrazovnih djelatnika provesti razgovor s učenikom. Poželjno je da razgovor vodi stručni suradnik u sigurnom okruženju imajući na umu zaštitu prava te osobe. Ako stručni suradnik nije dostupan ili učenik ne želi razgovarati s njim, razgovor može voditi i drugi djelatnik kojeg učenik odabere kao osobu od povjerenja.

Djelatnik koji ima saznanja o mogućem seksualnom uzneniravanju ili nasilju dužan je prijaviti ravnatelju koji je odgovorna osoba za postupke pomoći učeniku prema Protokolu o postupanju u slučaju seksualnog nasilja.

Ako se radi o događaju koji se upravo dogodio, žrtvi je potrebno bez odgode pružiti odgovarajuću pomoć i odmah obavijestiti policiju.

Osoba koja vodi razgovor sa žrtvom, dužna je o tome voditi zapisnik. Na traženje suda, Državnog odvjetništva RH ili policije dužna je dostaviti svu dokumentaciju značajnu za pokretanje kaznenog progona ili kazneni progon.

Osoba koja vodi razgovor dužna je detaljno upoznati učenika s dalnjim postupanjima.

Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je žurno obavijestiti roditelje učenika, nadležni Centar za socijalnu skrb, policiju ili Državno odvjetništvo RH, po potrebi hitnu liječničku službu, pravobraniteljicu za djecu i u roku od 7 dana obavijestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje putem web obrasca dostupnog na web stranicama ministarstva.

U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod učenika žrtve, Škola će izvjestiti ministarstvo nadležno za obrazovanje, a po potrebi i druga ministarstva i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno-pedagoško-psihološku pomoć za učenike.

Članak 13.

2. 8. POSTUPANJE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM UZNEMIRAVANJU UČENIKA OD STRANE DJELATNIKA ŠKOLE KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

Postupak je isti kao u slučaju seksualnog nasilja kao dijelu obiteljskog nasilja.

Članak 14.

2. 9. POSTUPANJE ŠKOLE U SLUČAJU SAZNANJA O SEKSUALNOM UZNEMIRAVANJU UČENIKA PREMA DJELATNICIMA ŠKOLE

U slučaju da je zaposlenik škole doživio seksualno uzneniranje od strane učenika škole on treba o tome izvijestiti ravnatelja/icu ili stručne suradnike škole, koji su dužni prijaviti sumnju o postojanju kaznenoga djela policiji i nadležnom centru za socijalnu skrb, te provesti razgovor s djetetom.

Oni će:

- razgovarati s učenikom u prisustvu razrednika i voditi službenu zabilješku o razgovoru
- odmah obavijestiti roditelje učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja
- prema učeniku poduzeti odgovarajuće pedagoške mjere koje će donijeti u skladu s Pravilnikom o kriterijima za izricanje pedagoških mjera
- uključiti učenika u stručni tretman u školi ili u dogovoru s roditeljima u ustanovi izvan škole
- o svemu izvijestiti centar za socijalnu skrb i Upravni odjel za odgoj i obrazovanje, a po potrebi i policiju
- ukoliko odgojno-obrazovna ustanova ima stručnjaka/e odgovarajućeg profila uključit će sve sudionike u savjetovanje ili medijaciju, a ukoliko nema stručnjake odgovarajućeg profila, uputit će sudionike u savjetovalište.

Članak 15.

2. 10. POSTUPANJE U SLUČAJU SEKSUALNOG UZNEMIRAVANJA DRUGOG UČENIKA (ILI VIŠE NJIH) PREMA UČENIKU KOJE SE DOGODILO U ŠKOLI

Sve uključene učenike nužno je uputiti na medijaciju ili savjetovanje u Školu ili savjetovalište.

Odgovorna osoba - ravnatelj dužna je o događaju obavijestiti roditelje svih uključenih učenika i izvijestiti nadležni Centar za socijalnu skrb.

Žrtve seksualnog uzneniranja, nasilja ili silovanja odgovorna osoba - ravnatelj treba uputiti na institucionalnu i izvaninstitucionalnu pomoć u zaštiti mentalnog zdravlja.

Članak 16.

3. EVIDENCIJA ŠKOLE S SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI

Škola vodi evidenciju o sukobima i nasilju u školi. Obrazac za evidenciju nasilja popunjava član Nastavničkog vijeća koji je nazočio ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog. Zapis o događaju iz Evidencije je sastavni dio izvješća škole o događaju.

Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi treba sadržavati sljedeće podatke:

- NAZIV ŠKOLE
- DATUM DOGAĐAJA
- SUDIONICI DOGAĐAJA
- MJESTO I VRIJEME DOGAĐAJA
- PODUZETE MJERE

- OSOBA KOJA PRIJAVLJUJE DOGAĐAJ

Sastavni dijelovi Izvješća o sukobima i nasilju u školi su:

1. Obrazac za evidenciju o nasilju (nalazi se prilogu ovom Protokolu).
2. Zabilješke o razgovorima sa žrtvom i počiniteljem nasilja (Nalazi se u prilogu ovom Protokolu)
3. Evidencija škole o sukobima i nasilju u školi (nalazi se prilogu ovom Protokolu)

- 1. OBRAZAC ZA EVIDENCIJU O NASILJU**

Obrazac popunjava osoba koja prijavljuje događaj te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku Škole - ovlaštenoj stručnoj osobi za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika

- 2. ZABILJEŠKE O RAZGOVORIMA SA ŽRTVOM / POČINITELJEM NASILJA**

Obrazac popunjava djelatnik koji je vodio razgovor sa žrtvom/počiniteljem nasilja i predaje odgovornoj osobi ravnatelju ili ovlaštenoj stručnoj osobi za koordiniranje aktivnosti u slučajevima povrede prava učenika.

- 3. EVIDENCIJA ŠKOLE O SUKOBIMA I NASILJU U ŠKOLI**

Obrazac popunjava odgovorna osoba.

Članak 17.

4. PREVENCIJA NASILJA

Prema Pravilniku o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima (NN 132/2013):

- (1) Školska ustanova obvezna je donijeti i provoditi školske preventivne programe.
- (2) Školski preventivni programi sastavni su dio godišnjega plana i programa ili školskoga kurikuluma.
- (3) Školski preventivni programi provode se u sklopu redovite nastave, sata razrednika, školskih ili razrednih projekata, predavanja i drugih aktivnosti koje organizira školska ustanova.
- (4) Provedba prevencije i realizacija mjera vezanih uz sprječavanje nasilja u sklopu školske ustanove može se ostvariti i u suradnji s drugim institucijama, tijelima, obiteljskim centrima i udrugama koje se bave zaštitom djece.
- (5) Školski preventivni programi provode se i na roditeljskim sastancima, najmanje jedanput godišnje, a u sklopu kojih se roditeljima podnosi i zadnje izvješće ravnatelja iz članka 24. stavka 2. Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima.
- (6) Školska ustanova obvezna je u sklopu stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika najmanje jedanput godišnje planirati i ostvariti teme vezane uz prevenciju nasilja i zaštite prava učenika.

(7) Školska ustanova obvezna je u suradnji s nadležnim institucijama organizirati najmanje jedanput u dvije godine edukaciju pružanja prve pomoći te osposobljavanja odgojno-obrazovnih radnika za pružanje pomoći učenicima sa zdravstvenim teškoćama u skladu s potrebama učenika.

Stručni suradnici obvezni su na kraju svakog polugodišta provesti stručnu evaluaciju provedbe preventivnih programa. Ravnatelj je obvezan najmanje dva puta tijekom školske godine izvijestiti Nastavničko vijeće, Vijeće roditelja i Školski odbor o stanju sigurnosti, provođenju preventivnih programa te mjerama poduzetim u cilju zaštite prava učenika.

Škola je obvezna tijekom školske godine putem stručne službe i ravnatelja organizirati radionice za učenike i seminare za roditelje na temu nasilja, postupanja kod nasilnog ponašanja i mjera sprječavanja nasilja u Školi i izvan Škole te postupanja u kriznim situacijama.

Članak 18.

5. OBRASCI

Svaka osoba (učenik, nastavnik ili drugi zaposlenik škole) koja je bila uključena u sukob ili nasilje popunjava neposredno nakon događaja navedeni obrazac te ga predaje ravnatelju ili stručnom suradniku škole. Taj obrazac je sastavni dio izvješća škole o događaju.

Obrazac Evidencija o nasilju, Evidencija nasilja u Školi za školsku godinu i Zapisnik o razgovoru nalaze se u PRILOGU i sastavni je dio Protokola.

6. PRILOG

Obrazac 1.

EVIDENCIJA O NASILJU

(popunjava član Nastavničkog vijeća koji je prisustvovao događaju ili bio obaviješten o događaju neposredno nakon istog)

Datum: Vrijeme:

Mjesto dogadaja:

Žrtva/e (razred):

Nasilnik/ci (razred):

Sudionici (razred):

Oblik nasilja:

Posljedice nasilja:

- za učenika/e:

- za djelatnika/e:
- za ostale osobe (roditelji, slučajni prolaznici...):
- na školskoj imovini:
- na imovini drugih učenika, djelatnika ili drugih osoba:

Kratko izvješće o događaju

Poduzete mjere

PRIJAVA : DA - NE **ako da, kome:** _____

Datum ispunjavanja:_____

Obrazac ispunio:_____

Obrazac 2.

ZABILJEŠKA O RAZGOVORU

Datum: Vrijeme:

Sudionici razgovora:

Tema razgovora:

Zabilješka:_____

Potpis sudionika:

Razgovor obavio:

Obrazac 3.

OBRAZAC ZA OPIS DOGAĐAJA
(popunjava osoba koja je izazvala nasilje)

Datum: **Mjesto i vrijeme događaja:**

Sudionici događaja:

Opis događaja:

Što mislim o uzrocima događaja:

Moje mišljenje o poduzetim mjerama:

Što ču reći ili poduzeti nakon događaja:

Druga moguća rješenja- moji prijedlozi:

Potpis sudionika :

Potpis stručne osobe:

Obrazac 4.

EVIDENCIJA NASILJA		Školska godina: 2020./2021.		
Redni broj	Datum	Vrsta nasilja	Prijavitelj nasilja/zanemarivanja	Ishod
1.				
2.				
3.				
4...				

Članak 19.

Ovaj Protokol donesen je na 38. sjednici Školskog odbora održanoj dana 8. 4. 2021., a stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči i sastavni je dio Kućnog reda škole.

Ovaj protokol je temeljem odredbi *Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima* (Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, 2004.), *Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima* (NN 132/13), i članka 43. Statuta *Srednje strukovne škole Blaž Jurjev Trogiranin*, Trogir, na prijedlog ravnateljice Škole, donio Školski odbor *Srednje strukovne škole Blaž Jurjev Trogiranin*, Trogir na svojoj 38. sjednici održanoj dana 8. 4. 2021.g.

KLASA: 003-05/21-01/154

URBROJ: 2184-32-06-21-1

U Trogiru, 08. 04. 2021.godine

Ravnateljica Škole:

Karmen Sinanović, prof.

Predsjednik Školskog odbora:

Filip Tironi, prof.

Ovaj Protokol je objavljen dana 12. travnja 2021. godine na oglasnoj ploči Škole, te stupa na snagu dan nakon dana objave.